

¿Quí té por d'Esquerra Republicana?



La història recent d'Esquerra Republicana de Catalunya, marcada per prop de deu anys d'estancament electoral i d'*impasse* polític, és en certa mesura la història d'una part important del nacionalisme català: la part que no ha pogut o no ha volgut buscar un aixopluc —sempre més confortable— dins de les formacions majoritàries, o la part que ha continuat buscant en el nacionalisme —fora de les petites organitzacions marginals— el senyal bàsic de la seua identitat política.

Successives confrontacions electorals van demostrar que ERC no podia viure únicament d'un capital històric, ni de la fidelitat d'unes generacions igualment *històriques*, mentre evolucionava ràpidament tot el panorama polític. D'altra banda, la *moderació* creixent dels plantejaments nacionals dels partits majoritaris, tant per la banda de CiU com del PSC, deixaven progressivament un espai possible per a posicions polítiques nacionalment no tan *moderades*. Una nova generació sorgida en part de moviments cívics i en part de grups de reflexió, sense reticència, entra simultàniament en l'arena política catalana. Llavors, el problema era si, d'una banda, el *nou* independentisme podria cabre en una força històrica com ERC, i de l'altra si ERC podia renovar-se tan radicalment en militància, dirigents i estratègia. Els fets han demostrat que era un projecte difícil, per tots dos costats.

La manera com s'ha preparat i s'ha resolt el darrer Congrés, amb els resultats coneguts, ha estat potser massa plena d'hostilitats internes, de personalisme i de confusions. La manera com han reaccionat els perdedors ha estat sense dubte poc exemplar. Però tant una cosa com l'altra eren segurament

previsibles. Allò que no era tan previsible és la reacció d'hostilitat externa als resultats del Congrés i a la nova direcció: la premsa de Barcelona —i la de Madrid— ho han considerat com una desgràcia o com un perill públic en potència. Expressions com «bataunització» o «perillós element desestabilitzador» han estat aplicades al nou procés que ara inicia ERC. O acusacions de traïció a una història de moderació i de seny (¿a la història iniciada per Francesc Macià, per exemple?). Com si hi hagués un interès molt especial a fer fracassar no tan sols un nou grup diri-

gent —desqualificat d'entrada— sinó la mateixa possibilitat d'un partit polític coherent i dinàmic on poguera trobar el seu espai l'ampli i encara dispers corrent d'orientació independentista, però d'expressió legal i no violenta. Si el nou equip, amb el partit renovat que pretén impulsar, serà capaç de triomfar en aquest projecte, és una cosa que la seua pròpia actuació futura decidirà. El que no és just és llançar condemnes i anatemes des del primer dia. ¿O és una possible consolidació del seu projecte el que desperta tanta por i tanta reticència?

VANDELLÒS: L'ABSÈNCIA DE PODER

Per primera vegada des que la sensibilitat ecològica ha començat a despertar-se al nostre país, hi ha hagut unanimitat completa: els directament amenaçats, la població en general, els moviments més actius i més conscients, totes les forces polítiques, el Parlament de Catalunya en ple, el govern de la Generalitat. Tots han coincidit en una mateixa decisió: Vandellòs I no ha de tornar a funcionar. Cal tancar una instal·lació que s'ha demostrat com una amenaça immediata i directa per al país (i com més coses se'n saben, més greu és el perill passat). Hi ha, però, un petit problema: les institucions catalanes, el govern català —ni amb el suport de la societat i del mateix Parlament— no té poder per a aplicar aquesta decisió. El poder per a decidir si els catalans han de suportar o no Vandellòs I és encara on ha estat sempre. El poder català és ben poca cosa: *legalment*, institucionalment, no pot ni tancar una fàbrica. Han de donar l'ordre des de Madrid.

